

*Romaşcu, Vasilaşcu, Vidraşcu*¹, — unele curat slave (ca *Bilaşco*, „Albuţ“, *Glăvaşco*, „Căpăţină“) sau cu bază onomastică slavă (*Iuraşco*, „Gheorghită: Iurii“, *Ivaşcu* „Ivănuţ, Ivanco“, *Paşco*, „Păvălucă“), iar altele obișnuite scurtări românești (*Raşcu*, din *Grigoraşcu*, sau *Toderaşcu*), ori derivate din apelative rom. întrebunțate ca nume de persoane (*Lup-aşcu*, *Vidr-aşcu*). — *Che-raşcu* are și variante: *Chiraşcu*. (cf. *Chiru*), *Onaşco* e evident = *Ionaşcu* (cf. *On* = Ion), *Nanaşcu* se explică din *Nan* (Anania, sau Naum), iar *Romaşco* explică pe *Romăşcan* „locuitor din *Roman*“. — Pe *Amaraşcu* îl culegem ca nume de fam., din *Anuariul Univ. din Iași*, pe 1924—25, p. 64.

V. Bogrea

2.

Din onomastica folklorică.

Drumul Tabanului.

Balada „Marcu“ din colecția Pamfile (p. 42) vorbește de „drumul Țarigradului, Pe drumul *Tabanului*“.

Acest *Taban*, pe care nu l-am putut identifica altădată (v. *DR.*, II, 406, n. 3), pentru că Marele Dicționar Geografic nu-l dă, putem preciza acum (după Generalul Al. Averescu, *Operațiile de la Flămânda*, p. 64) că e localitate situată pe Dunăre, la vreo 14 Km. din sus de Flămânda².

Podul de la Tingrele.

Se pomenește într'o colindă putneană din colecția Baronzi (ed. Iorga, p. 26).

Dacă e vorba de „un pod pistă Marea“, ca'n *Iana Sânziana* din col. Giuglea—Vâlsan (p. 225), acel *Tingrele* ar putea fi v.-ung. *tengerelv, tengerelü* 'transmarinus'.

Munții Crinului.

Poezia populară cântă adesea :

Tot la munții *Crinului*,
Tot la fagul *Miului* . . . , —

¹ La Ghibănescu, *Sur. și izv.* V. 354: *Giđraşco*. — Cf. la același (*Ispis. și Zapise*, III¹, 245) *Chiemaşco*.

² Cf. și *Tabanovi*, sat din provincia Kossovo (Vivien de St. Martin, *Dict. de Géogr. générale*, ad loc.).

ca în balada „Ștefan-Vodă și Miul“ din *Revista critică-literară*, III (1895), p. 184.

Alte variante au: *Crimului*, — ceea ce ar face să se creadă că e vorba de *Crâm* (Crimeia), — pe când, de fapt, e vorba de niște munți acoperiți cu *crină*, sau pădure de *crin* (specie de arin, pentru care v. Panțu, *ad loc.*).

Trebue să adăugim, totuși, că, adesea, „Munții Crinului“ se pomenesc la un loc cu „ai Rozmălinului“ (Rusalinelui, Rusalimului, etc.) și că în culegerea de *Povești alese* a d-lui N. Mateescu (I, Vălenii-de-Munte, 1910, p. 106) se cuprinde și „Poveștea din floarea crinului și a rosmălinului“.

Muntele Hiriului.

Intr'o variantă a basmului „Făt-Frumos și Fata lui Roșu-Imparat“ din colecția Fundescu (ed. IV, p. 35), Jumătate-de-om, iscodit de fată, după sfatul lui Făt-Frumos, „unde-i stă puterea“, îi răspunde, că în muntele *Hiriului* este un lac cu lapte dulce, și acolo este un *porc*, și în porc este un iepure, și în iepure un cocoș, și în cocoș sânt trei gândaci, și în gândacii aceia îi stă puterea...“ — ceea ce, aflând Făt-Frumos, „încalecă și pleacă la satul unde se află muntele *Hiriului*“ și, cu tot avertismentul popii, la care se tocmise cioban, merge cu oile tocmai în acel munte, provoacă pe adversar la duel, strigându-i: „vino, *porcule*, să ne batem!“ și, „după o luptă învierșunată“, îl răpune, îl spintecă și pleacă cu gândacii din el acasă... .

Din toate acestea, însă, noi vom conchide că numele muntelui nu e decât genitivul ngr. *χοιρῶν, -ου = χοῖρος, -ου, „porc“ — și că originalul basmului însuși e, foarte probabil, grecesc.

V. Bogrea.

3.

Din sinonimica „Dracului“.

Bèstrega.

Naiba: „Du-te la *bestrega!*“ (Mehadia, j. Caraș-Severin)* (*Comoara Satelor*, I [1923], 143).

E bulg. *beztraga* „fără urmă“, care apare la Românii din Macedonia sub forma adverbială *bestraga* ‘à travers les champs’